

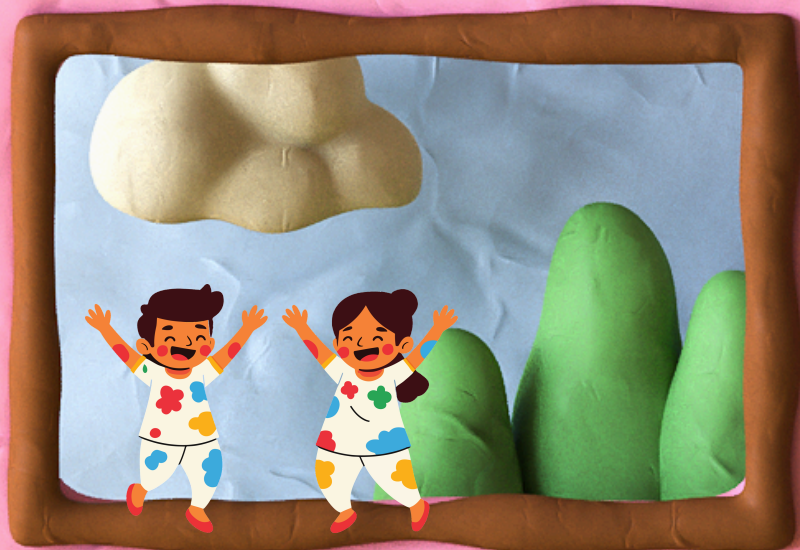
Dječji vrtić
Bakar

Kako pripremiti dijete za školu?

E-book za roditelje

Dječji vrtić "Bakar"
Lokaj 193a, 51222 Bakar
E-mail: info@vrticbakar.hr
Izradila: Stela Balas, mag. paed.,
stručna suradnica pedagoginja

*Spremnost za školu obuhvaća
tjelesnu, spoznajnu, socio-
emocionalnu govorno – jezičnu
spremnost i komunikaciju te
motiviranost za učenje djeteta.*

*IGRA - temeljna aktivnost putem
koje se gradi spremnost djeteta za
školu*

NAJČEŠĆI MITOVI SPREMNOSTI DJETETA ZA ŠKOLU

„Ako dijete ne zna sva slova i brojeve, nije spremno. ”

„Radni listovi su najbolja priprema. ”

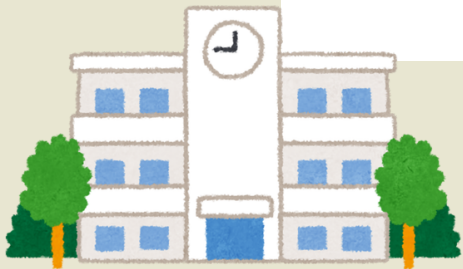
„Važno je da bude ispred drugih. ”

„Igra je samo igra. ”

Polazak u školu

- Veliki događaj za cijelu obitelj
- Zakonska osnova: sukladno kronološkoj dobi djeca od 6 g. (do 31.3.) su školski obveznici
- Procjena psihofizičke zrelosti: procjena intelektualne, socio-emocionalne i tjelesne spremnosti te razvoja govora za polazak u I. razred OŠ

- Tko obavlja procjenu?
 1. Pedagog
 2. Psiholog
 3. Logoped
 4. Liječnik školske medicine

Polazak u školu

Prijevremeni upis djeteta u školu

- Za dijete koje do 31.03. ne navršava 6 godina, roditelj može podnijeti zahtjev da se dijete uvrsti na popis školskih obveznika

Odgoda upisa djeteta u školu

- Ako je dijete školski obveznik, a prisutne su indikacije o potrebi odgode upisa u školu, zatražiti mišljenje šk. liječnika i stručnog tima škole o odgodi

Upis u školu može se odgoditi:

- Ako dijete zbog svog psihofizičkog stanja nije spremno za polazak u školu (a očekuje se da će se tijekom naredne godine dovoljno psihofizički razviti da bude spremno za školu)
- Ako se dijete nalazi na duljem liječenju ili rehabilitaciji u zdravstvenoj ustanovi

Polazak u školu

PROGRAM PREDŠKOLE U DV "BAKAR"

Trajanje: 1. listopada - 31. svibanj (za polaznike vrtića)
/01. veljače - 31. svibanj (za djecu koja nisu polaznici vrtića)

Organizacija

- Djeca koji nisu polaznici redovitog vrtićkog programa uključena su u rad redovitih skupina u jutarnjim satima u svim našim objektima (Hreljin, Šrkljevo i Fijolica)

Obveze

- Priprema djece na školske obveze, razvijanje socijalnih i radnih vještina, predčitalačkih i predmatematičkih sposobnosti

Način rada

- Vježbe za poticanje čitanja i pisanja, koncentracije (radni listovi)
- Razovrsne igre

Kada je dijete spremno za školu?

- Očekivanja škole od djeteta
- Savjeti za roditelje u radu s djecom kod kuće

Socio-emocionalni razvoj

Zašto je socio-emocionalni razvoj toliko važan?

- 1 Pomaže djetetu razviti samopouzdanje
- 2 Poboljšava odnose s drugima
- 3 Smanjuje stres i pomaže u suočavanju s izazovima s kojima se dijete susreće u vrtiću i izvan njega
- 4 Pozitivno utječe na školski uspjeh - djeca s razvijenim socio-emocionalnim kompetencijama, bolje se koncentriraju i surađuju s drugima u školi

Socio-emocionalni razvoj

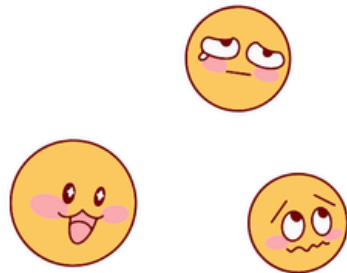
Samoregulacija (kontrola) emocija, zajednička igra s djecom, važnost komunikacije s odgojiteljima i djecom u skupini

- 1 Emocionalna zrelost: prepoznaje i kontrolira izražavanje emocija kod sebe i drugih, ima osnovne strategije samoregulacije, lako se odvaja od roditelja, počinje suosjećati s drugima
- 2 Socijalna zrelost: dijete poštuje pravila igre, završava aktivnost koju je započeo, poštuje pravila skupine i surađuje s drugom djecom, dijete izgovara svoje potrebe i osjeća je
- 3 Jasno odrediti granice i pravila ponašanja, dati povratne informacije te postaviti realna očekivanja
- 4 Jačati samopouzdanje i pozitivnu sliku o djetetu te odvojiti vrijeme za razgovor s djetetom - vrlo važno!

Učenje po modelu

KAKO PODRŽATI SOCIO- EMOCIONALNI RAZVOJ DJECE?

Emocije

Učiti dijete kako prepoznati i imenovati emocije koristeći izraze: "U redu, vidim da si ljut, možeš li mi reći zašto?"

Igra

Poticati dijete na zajedničke igre s vršnjacima

Granice

Biti dosljedan u granicama, potrebna jasna pravila i struktura roditelja

Smirivanje

Učiti dijete strategijama smirivanja: duboko disanje, brojanje do 10, odlazak na "pauzu"

Trud

Pohvaliti djetetov trud, ne samo rezultat: umjesto "Ti si tako pametan" - "Baš si se potrudio i uspio!"

Djeca uče
kroz iskustvo

Igru
Odnose
Ritam

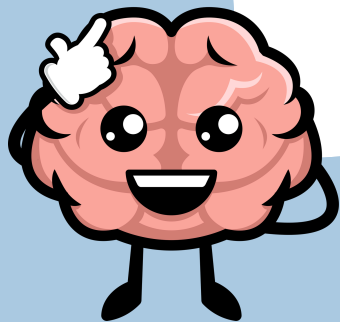
Ponavljanje

Intelektualni razvoj

Koncentracija, pažnja, predmatematičke vještine, logičko zaključivanje

1	Koncentracija i pažnja: u prosjeku 15-20 min na određeni zadatak/igru ili aktivnost većeg interesa do 60 min
2	Razumijevanje vremenskih i prostornih odnosa te poznavanje dana u tjednu i godišnjih doba
3	Predmatematičke vještine: brojanje do 20, poznavanje pojma količine, odnosi više-manje
4	Dijete bi trebalo moći: usporediti brojeve do 10 po veličini, prepoznati i imenovati boje predmeta, odrediti u kojem skupu ima više elemenata

KAKO POTICATI KONCENTRACIJU DJECE KOD KUĆE?

**Smanjiti
distrakcije
(televizija, buka)**

**Uvesti kratke aktivnosti
fokusiranog rada
(Uzmi karticu, odaberi tri
naljepnice, zalijepi na
zadani oblik, pospremi
materijale)**

**Omogućiti djetetu
uspjeh (verbalizacija
odraslih:
"Bravo, vidim da si se
jako potrudio/la:")**

**Čitati priče i/ili
slikovnice u
miru**

**Igrati društvene
igre s djecom
(Memory, Uno...)**

**Strukturirati zadatke
(slaganje odjeće,
pospremanje stola
itd.)**

Razvoj govora

Preduvjet djetetove spremnosti za školu, izgovor glasova, gramatika

1	Razumijevanje velikog broja riječi, ispravan govor, znati prepričati događaj prema slijedu događaja
2	Znati napisati tiskanim slovima svoje ime i prezime
3	Pričati priče i čitati slikovnice i enciklopedije djeci, u svakodnevni govor unositi nove riječi - igra "kaladont"
4	Pravilno razgovarati s djecom (ne tepati), poticati dijete da prepričava događaje iz vrtića, sa igrališta itd.

KAKO POTICATI ČITANJE KOD KUĆE?

ČITATI S DJETETOM SVAKI DAN 10-15
MIN

RAZGOVARATI O PROČITANOM

PREPRIČATI PRIČU

PJEVATI PJESMICE

IGRATI IGRE RIMA

ČUVATI KNJIGE NA DJETETU DOSUPNOM
MJESTU

OGRANIČITI POZADINSKU BUKU (TV,
TABLET)

Zašto je čitanje s djecom toliko važno?

- Dijete kojem roditelji redovito čitaju do 5. godine može čuti i do 1,4 milijuna riječi više od djece kojoj se rijetko čita
- Hrvatska nacionalna kampanja „Čitaj mi!” upozorava da je čitanje naglas djeci važno već od rođenja jer:
 - jača emocionalnu povezanost roditelja i djeteta,
 - razvija rječnik i pažnju,
 - potiče razvoj predčitalačkih vještina,
 - stvara pozitivan odnos prema knjizi i učenju
- Čitanje djeci minimalno 15 minuta dnevno!
- Samo 41 % djece od 0 do 4 godine danas roditelji redovito čitaju

Više o temi:

Parents' early book reading to children – PubMed istraživanje

Sve manji interes roditelja za čitanjem djeci

Kampanja “Čitaj mi”

Reportaže: 15 po 15: cijela Hrvatska čita djeci HRT

Svakodnevna
komunikacija
Pričanje priča
Čitanje
slikovnica i
knjiga
Zagonetke

Zašto je važno obratiti pažnju na vrijeme koje djeca provode pred ekranima?

- Rezultati novog nacionalnog hrvatskog istraživanja Poliklinike za zaštitu djece i mladih Grada Zagreba s roditeljima predškolske djece o provođenju njihova vremena pred ekranima (2025) pokazuju:
- Gotovo sva djeca do 4. godine koriste neki elektronički uređaj
- Već s navršenom 1. godinom života ekrane koristi oko 40 % djece, a s 2 godine čak 79 % djece
- Predškolska djeca u Hrvatskoj pred ekranima provode prosječno:
2,4 sata dnevno radnim danom
oko 3 sata vikendom
- Čak 90 % djece koristi ekrane prije spavanja, što može negativno utjecati na san, pažnju i emocionalnu regulaciju
- Važno! - roditelji trebaju biti prisutni, ukazati djetetu na primjerene sadržaje te ograničiti vrijeme pred ekranima jer ekrani, kao i svi mediji NISU loši sami po sebi, već prema načinu i vremenu njihovog korištenja

RTL Danas: Tisuće predškolaraca neće ići u prvi razred: Što je ekranizam i kako utječe na djecu?

Svakodnevno
provođenje
vremena
pred
EKRANIMA

Više o temi:

Poražavajući rezultati: u Hrvatskoj predškolska djeca provedu i do 4 sata pred ekranom

Članak o rezultatima novog istraživanja Poliklinike za zaštitu djece i mladih Grada Zagreba

GRUBA MOTORIKA

- Razvoj velikih mišića koji djetetu omogućuju kretanje
- Hodanje, penjanje, trčanje itd.
- Razvija se prije fine motorike

Tjelesni razvoj

FINA MOTORIKA

- Razvoj malih mišića - koordinacija pokreta mišića (oči, prsti itd.)
- Vezanje vezica, pisanje..

Dijete u predškolskoj dobi uči:

- Rukovati sitnim predmetima
- Kopirati i graditi složenije konstrukcije
- Imati dobru kontrolu kada piše olovkom
- Obojiti crtež i ostati unutar linija
- Rezati škarema
- Napraviti jednostavan vez

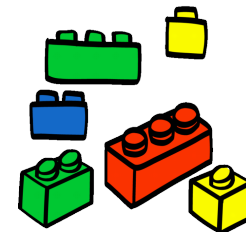
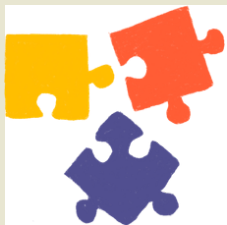
Kako poboljšati vještine fine motorike?

SVAKODNEVNE AKTIVNOSTI

- 1 Crtanje/slikanje (pastelama, flomasterima, kredama, bojicama, kistovima)
- 2 Rezanje i trganje (rezanje papira, izrezivanje oblika, trganje materijala)
- 3 Lijepljenje
- 4 Tijesto za igru (igra s tijestom)

Savladavanje vještina fine motorike
- bolji školski uspjeh (pisanje)

GRAFOMOTORIKA

RAZVOJ HVATA OLOVKE

- Koordinacija oka, ruke, šake i tijela koja omogućuje djetetu da koristi olovku bez napora
- Spremnost ruke za pisanje: stabilan hvat, snaga, kontrola pokreta, koordinacija
- Kada je grafomotorika čvrsta, dijete je spremno pratiti školske aktivnosti
- Preduvjeti uspješne grafomotorike - gruba motorika u ranijoj dobi

Grafomotorika

Proces koji se vježba i usvaja igrom

- 1 Stabilan hvat: kontrola, ne prejak stisak, glatko vođenje linije
- 2 Koordinirani pokreti šake i prstiju: rezanje po liniji, oblikovanje plastelina i gline, manipulacija malim predmetima
- 3 Razvijena vizualna percepcija: prepoznavanje istih/različitih oblika, orijentacija u prostoru (gore, dolje, lijevo, desno)
- 4 Stabilan trup i postura: stabilno sjedenje, stopala na podu, ravnoteža

Radni listovi

- koriste se uz igru i pokret, kratko i smisleno
- cilj je usvajanje procesa rješavanja zadataka
- nisu jedini pokazatelj spremnosti za školu

Životno-praktične aktivnosti

- temelj spremnosti
za školu

Što dijete treba znati prije polaska u školu?

- samostalan odlazak na wc, pranje ruku i brisanje
- obuvanje/izuvanje obuće i oblačenje/svlačenje odjeće
- korištenje pribora za jelo, pospremanje nakon jela

Osobna briga i higijena

Organizacija prostora i stvari

- pospremanje stvari (torba, jakna, pernica)
- spremati svoje stvari nakon aktivnosti
- Čuvati i prepoznati svoje stvari

Samoregulacija i samostalnost

- započeti i završiti aktivnost
- pričekati red
- riješiti manji problem prije traženja pomoći/traziti pomoć riječima
- poštovati osnovna pravila i rutine u skupini

- Fokus: samostalnost u obavljanju higijenskih navika i jednostavnih radnih navika

Priprema djeteta za školu

- sigurno i ohrabrujuće okruženje u kojem dijete smije rasti, učiti i griješiti
- fokus: razvoj socijalnih vještina, motivacije za radom, samopouzdanja, samostalnosti

Dijete je spremno za školu kada:

- vjeruje u sebe
- može pokušati napraviti
- zna pitati za pomoć kada mu treba
- ima podršku odraslih koji ga razumiju

ABCDEFGHIJKLM
NOPQRSTUVWXYZ

Primjeri iz prakse

Kako igrom poticati spremnost djece za školu?

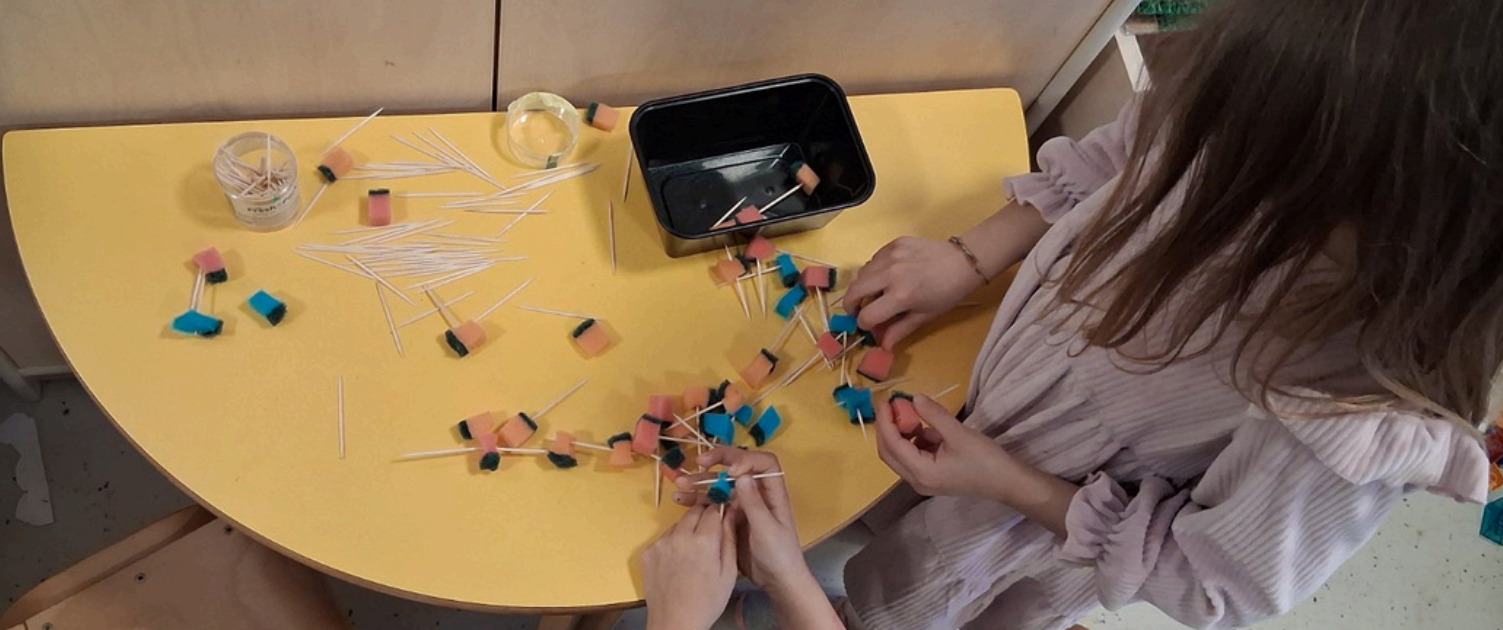
Odgojno-obrazovne skupine "Leptirići",
"Vjeverice", "Baškotići", "Lavići" i "Bubamare"

Rezanje škaričama

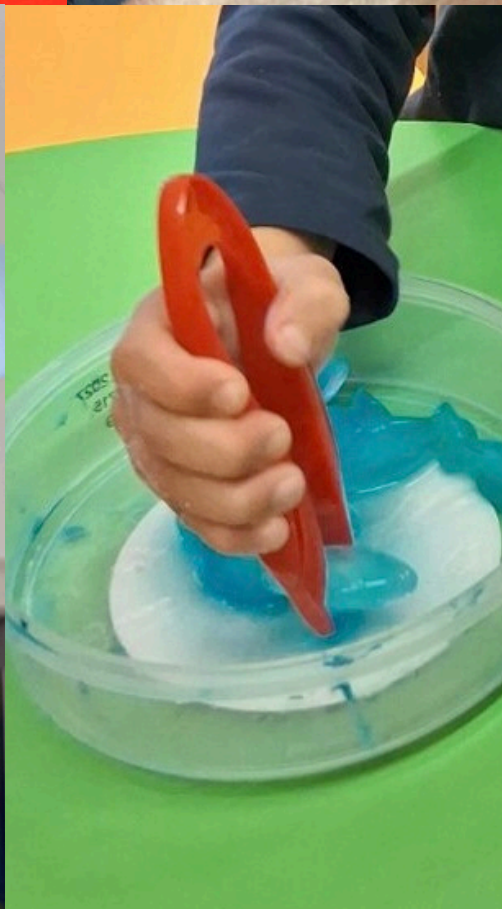
Slikanje temperama,
oblikovanje materijala i
lijepljenje

Oblikovanje materijala i
lijepljenje

Gradnja različitih
konstrukcija

Istraživanje, nizanje
perlica, učenje vezanja
vezica

Čitalačke i
predmatematičke
vještine

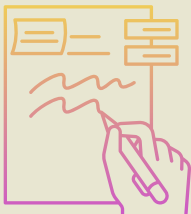
Modeliranje tijesta,
učenje i izrada
recepata

Rješavanje radnih listova i
sudjelovanje u društvenim igrama

"Djeca nisu
stvari koje treba
oblikovati, nego
ljudi koje treba
otkriti."
— Jess Lair

Literatura

- Berk, L. E. (2015). Dječja razvojna psihologija. Naklada Slap.
- Brajković, S., Kralj, L. i sur. (2010). Dijete i razvoj. Školska knjiga.
- Čudina-Obradović, M. (2003). Igrom do čitanja. Školska knjiga.
- Katz, L. G., & McClellan, D. E. (1997). Poticanje razvoja dječje socijalne kompetencije. Zagreb: Educa.
- Kozjak Dragčević, S. (2022). Mala priča o finoj motorici. Razvojne igre za poticanje finih motoričkih vještina.
- Ministarstvo znanosti i obrazovanja.
- Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje (2014). Ministarstvo znanosti i obrazovanja.
- Puljiz Vidović, S. (2015). Ulazak u svijet škole: priručnik za roditelje. Centar za djecu, mlade i obitelj Velika Gorica.
- Rajović, R. (2024). Kako stimulirati razvoj inteligencije kroz igru. NTC smart.
- Slunjski, E. (2011). Kurikulum ranog odgoja. Školska knjiga.
- Starc, B. i sur. (2004). Osobine i psihološki uvjeti razvoja djeteta predškolske dobi. Golden marketing – Tehnička knjiga.
- Virtuoz centar vrlina. Spremnost za školu: priručnik za roditelje i stručnjake u radu s djecom. Virtuoz.
- Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (NN 153/25).